

การตระหนักรู้และพฤติกรรมการรับสื่อโฆษณา
ผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตของผู้ใช้บริการเครือข่ายฯ

นายวุฒินันท์ สุวิมลพันธุ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาในเทศาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-734-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INTERNET USERS' AWARENESS AND EXPOSURES TO ADVERTISING ON THE INTERNET

Vuthinun Suvimolpan

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

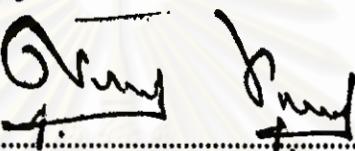
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-734-4

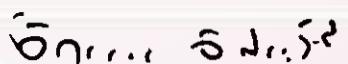
หัวขอวิทยานิพนธ์ การตระหนักรู้และพฤติกรรมการรับสื่อโฆษณาผ่านเครือข่าย
โดย อินเตอร์เน็ตของผู้ใช้บริการเครือข่ายฯ
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ม.ส.วิญญาณ์ จิรประวัติ

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ คุกวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พนา ทองมีอาคม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ม.ส.วิญญาณ์ จิรประวัติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์รัตยา โตคำนิชย์)

ภูมินันท์ สุวิมลพันธุ์ : การตระหนักรู้และพฤติกรรมการรับสื่อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตของผู้ใช้บริการเครือข่ายฯ (Internet Users' Awareness and Exposure to Advertising on The Internet) อ. ที่ปรึกษา : อ. ดร. ม.ล. วิญญาณ จิรประวัติ , 92 หน้า ISBN 974-635-734-4

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงทัศนคติที่มีต่อการโฆษณาผ่านเครือข่ายฯ ทัศนคติที่มีต่อสินค้าที่โฆษณาผ่านเครือข่ายฯ และปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจชมโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยกำหนดระเบียบวิธีวิจัยใน 2 ลักษณะคือ การวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจำนวน 200 ตัวอย่าง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งทำการสัมภาษณ์จากผู้ใช้บริการที่เคยชมโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตจำนวน 20 คน

ชิ้นผลจากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าผู้ใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ตส่วนใหญ่ทราบว่ามีการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตและมีทัศนคติที่ดีต่อการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เท็นกว่ามีประโยชน์ในการให้ข้อมูลสินค้า และมีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ ส่วนทัศนคติที่มีต่อตัวสินค้าที่โฆษณาและไม่โฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตไม่ต่างกัน ในประเด็นเรื่องปัจจัยที่กระตุ้นให้สนใจชมโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตนั้น ผู้ใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่เคยชมโฆษณาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อตัวสินค้าที่โฆษณาและไม่โฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตไม่ต่างกัน ในประเด็นเรื่องปัจจัยที่กระตุ้นให้สนใจชมโฆษณาเนื่องจากเป็นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน จึงสนใจที่จะทราบว่ามีลักษณะและรูปแบบการโฆษณาเป็นอย่างไร มีผู้ใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ตจำนวนไม่มากนักที่สนใจชมโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตโดยมีความตั้งใจที่จะซื้อสินค้าน้อยยังจริงจัง ซึ่งส่วนใหญ่สินค้าที่ได้รับความสนใจชมโฆษณามากคือสินค้าที่เกี่ยวเนื่องกับคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ในการโฆษณาสินค้าผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตนั้น มีข้อเด่นพิเศษจากสื่อโฆษณาประเภทอื่นคือในการโฆษณาสินค้าบางยี่ห้อผู้บริโภคสามารถสั่งซื้อสินค้าผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตได้ทันทีหากมีความพอใจในสินค้านั้น ซึ่งถือเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริโภค ดังนั้นจึงมีผู้ใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ตบางส่วนนิยมสั่งซื้อสินค้าผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยมักจะเป็นสินค้าประเภทโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือสินค้าที่ไม่มีจำหน่ายในประเทศไทย

เมื่อวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ตในประเทศไทยที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีผู้ให้ความสนใจการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมองว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับการโฆษณา จึงอาจกล่าวได้ว่าการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตในประเทศไทยจะมีแนวโน้มในทางบวกและมีโอกาสที่จะเป็นสื่อที่จะได้รับความนิยมในอนาคต

C852210 ADVERTISING

: MAJOR

KEY WORD: ADVERTISING/ INTERNET

VUTHINUN SUVIMOLPAN : INTERNET USERS' AWARENESS AND EXPOSURES TO ADVERTISING ON THE INTERNET. THESIS ADVISOR : M.L. VITTRATORN CHIRAPRAVATI, Ph.D. 92 pp. ISBN 974-635-734-4.

The objectives of this research are : 1) to study Internet users' attitudes toward advertising on Internet and products advertised on Internet and ; 2) to examine factors influencing users' exposure to advertising on Internet.

The methodology applied in the study includes 2 aspects. First, survey research was used to collect data of 200 samples. Second, depth interviews with 20 people who have experienced in advertising on the Internet were conducted.

Results indicate that most of the Internet users are aware of advertising on Internet and they are likely to have positive attitudes toward it. They viewed advertising on Internet as a source of useful information with interesting presentation technique. When asked about users' attitudes toward advertised and non-advertised goods via Internet, no discrepancy was found among the Internet users.

Advertising on Internet differs from that in other kind of media in that the customers are able to place their orders on the Internet immediately. This is a way to provide the customer with convenience. Therefore some Internet users prefer to purchase goods which are unavailable in Thailand via Internet.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ภาครaiseekslamphun

ลายมือชื่อนิติศ..... 26/11/

สาขาวิชา..... การโฆษณา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ๒๖/๑๑/๒๕๕๗

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำของ อ. ดร. ม.ส.วิญญาณร
จิรประวัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.พนา ทองมีอ่าคມ รวมทั้ง
อาจารย์รัตยา โศกวนิชย์ ที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอ
ขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

อธิบดี สุวิมลพันธุ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำการวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเรื่องนวัตกรรม.....	12
แนวคิดเรื่องแรงจูงใจ.....	18
แนวคิดเรื่องการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	21
แนวคิดเรื่องการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ.....	24
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	27
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4 ผลการวิจัย.....	32
ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ.....	33

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก.....	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	81
รายการอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก.....	85
ประวัติผู้เขียน.....	92

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ และภูมิการศึกษา.....	33
ตารางที่ 2 ระยะเวลาในการใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	34
ตารางที่ 3 เหตุผลในการใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	35
ตารางที่ 4 ประเภทของ Account ที่ใช้บริการ.....	36
ตารางที่ 5 ประเภทของบริการบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ทที่ใช้บริการ.....	37
ตารางที่ 6 ผู้ใช้บริการ WORLD WIDE WEB จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และ ภูมิการศึกษา.....	38
ตารางที่ 7 ระยะเวลาในการใช้บริการ WORLD WIDE WEB.....	40
ตารางที่ 8 จุดประสงค์ในการใช้บริการ WORLD WIDE WEB จำแนกตามเพศ	41
ตารางที่ 9 ปริมาณการใช้บริการ WORLD WIDE WEB ต่ออาทิตย์.....	42
ตารางที่ 10 ปริมาณการใช้บริการ WORLD WIDE WEB ต่อครั้ง.....	43
ตารางที่ 11 ผู้ที่ทราบถึงการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และ ภูมิการศึกษา.....	44
ตารางที่ 12 การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	46
ตารางที่ 13 ผู้ที่เคยซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ และ ภูมิการศึกษา.....	47
ตารางที่ 14 สาเหตุที่ไม่ซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	49
ตารางที่ 15 การสั่งซื้อสินค้าผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	50
ตารางที่ 16 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกชั้นโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท สำหรับผู้ที่เคยซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	51
ตารางที่ 17 ความคิดเห็นที่มีต่อตัวสินค้าที่โฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท สำหรับผู้ที่เคยซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	52
ตารางที่ 18 ความคิดเห็นที่มีต่อการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท สำหรับ ผู้ที่เคยซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	53
ตารางที่ 19 ความคิดเห็นที่มีต่อตัวสินค้าที่โฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท สำหรับผู้ที่ไม่เคยซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	54
ตารางที่ 20 ความคิดเห็นที่มีต่อการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท สำหรับ ผู้ที่ไม่เคยซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	55
ตารางที่ 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อตัวสินค้าที่โฆษณา ผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท ระหว่างผู้ที่เคยซื้อโฆษณาและผู้ที่ไม่เคยซื้อโฆษณา ผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ท.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ระหว่างผู้ที่เคยซื้อโฆษณาและผู้ที่ไม่เคยซื้อโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต.....	57
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับประเภทของสินค้าที่เหมาะสมที่จะโฆษณาผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต.....	58

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย